

Németországba, ahol nyolc évig maláriás beteg volt. Nagyon nehezen érvényesült és csak azután, hogy Ibsen és Strindberg hatását végképpen levetette magáról. A háború alatt Dél-Amerikában hagyott vagyonát elvesztette és azóta csak az irodalomból él. Gerhardt Hauptmann óta ő a német drámairodalom legszámottevőbb alakja. Egy évtized alatt legalább huszonöt darabot írt, amelyek úgy formára, mint értékre meglehetősen különböznek egymástól, amiből arra lehet következtetni, hogy Kaiser rendkívül sokoldalú, rendkívül mozgékony, széles érdeklődésű egyéniség, aki azonban még nem találta meg a maga irányát. *Sternheim* hatása alatt készült és nálunk is bemutatott „*Reggeltől éjfélig*” című drámája (Várszínház, 1923. dec. 7.). Azután egy sereg fantasztikus játék következett, amelyek mitikus és mondai tárgyakat dolgoztak fel. Nagy színpadi sikere volt, a raffinált és idegcsigázó technikával megépített „*Frauenopfer*” és a legutóbb nálunk is bemutatott „*Brand im Opernhause*”. („Tűzvész az Operaházban” c. alatt Forgács Rózsi Kamaraszínháza bemutatta 1923. dec. 23-án.) Közben ismét történelmi témák izgatták Kaisert. Megírta az *Alkibiadest* és a „*Gille und Jeanne*” című orleansi szüz-drámát s legújabb alkotásában a technikai bravurral felépített „*Nebeneinander*”-ben első kísérleteinek büriügyi romantikájához tért vissza. 1924. nov. 14-én a Magyar Színházban bemutatott *Az elcserélt gyermek* c. drámáját. (Ford. *Karinty Frigyes*.)

Kaiserné Ernst Jozefa, operaénekesnő, sz. 1827-ben, *Kassán* (ahol atyja orvos volt), megh. 1873. júl. 10-én. Kiképeztetése után többször énekelt hangversenyen a fővárosban. 1839. január 17-én *Kassán* is fellépett a „*Beatrice di Tenda*” c. operában, melyről ezt a kritikát kapta Ágnes szerepéről:

„Éneke tisztá, kellemes, szabályos, iskolája jó s játéka is annyira kielégítő, hogy színpadonai bátorsága a közönséget meglepte... Benne, ha tisztelt szülői engedik, s egy nagylelkű pártfogója találkoznék, ki további maga kimívelése és tökélyesítéséhez alkalmat nyujtana, a magyar dalszínészet nagy nyereségre tenne szert.” (*Honművész*, 1839. évi március hó 10.) 1845—1846-ban és 1850—61. között a Nemzeti Színház tagja volt. A két szerződés

közti időben külföldi színpadokon aratta bábérait. Bejárta Olasz-, Spanyol- és Franciaországot, mindenütt hírnevet szerezve. Szerepei: *Valentine* (*Hugenották*), *Fides*, *Recha*, *Borgia Lukretia*, *Erzsébet* (*Hunyadi László*), *Donna Anna* (*Don Juan*), *Leonora* (*Alexandro Stradella*), *Bertha* (*Próféta*) stb. A Nemzeti Színházban utolsó fellépte 1857. szept. 30-án volt a „*Zsidónó*” *Recha* szerepében. — Fia: *Ernst Henrik*, operaénekes. (L. o.)

Kakasülő. Köznyelven így hívják a színházi karzati ülést. Eredete a latin gallusból. (*Kakas*.) (V. ö. *Galléria*. *Karzat*.)

Kakofónia, (gör.), annyi mint rosszhangzás. Ellentéte az eufónia — széphangzás.

Kakujai Alajos, színműíró, sz. 1843. november 23-án, *Mercyfalván*, Temes m., meghalt 1879. jan. 6-án, *Budapest*en. A négy gimnáziumot Aradon végezte, azután Bécsben tanult. Színműveket írt, melyeket Budán, családi körökben adtak elő, de egyik-másik nyilvános színpadon is színre került.

Kalbeck Miksa dr., német költő és zeneíró, sz. 1830. jan. 4-én, *Boroszlóban*, megh. 1921. máj. 4-én, *Bécsben*. Kitűnő új fordítást készített Mozart *Don Juan*-jának és Gluck *Orpheus*-ának szövegéből. Nagyjelentőségű operai vonatkozású könyvei: *Der Ring des Nibelungen*, 1876.; *Das Bayreuther Bühnen-Festspiel*, 1877.; *Wiener Opernabende*, 1885.; *Opernabende* (2 kötet) 1898. Színműve: *Jabuka*, operett, 3 felv. Társszerz: *Davis Gusztáv*, zenéjét szerzette: *Straus János*, ford. *Megyeri Dezső*. Bem. nálunk a Népszínházban volt, 1895. szeptember 21.

Káldi Ferike, színésznő, sz. 1879. nov. 24-én, *Pécs*ett. Színpadra lépett 1900. szept. havában. Nemsokára visszavonult.

Káldi József, színész, sz. 1896. április 2-án, *Pécs*ett. Színpadra lépett 1925. július 1-én.

Káldi Józsefné Sárosi Viktória, színésznő, sz. 1898. március 12-én, *Budapest*en, megh. 1929. ápr. 4-én, u. o. Színpadra lépett 1925. július 1-én.

Káldi (Platz) Mariska, énekesnő, sz. 1874-ben, *Pécs*ett. Midón atyja, állam-